

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у липні 2017 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології липень переважно був жарким та з дефіцитом опадів.

Внаслідок проходження холодних атмосферних фронтів, відмічалось декілька періодів, коли відбувалось зниження температури повітря. В цей час спостерігались короткочасні зливові дощі, грози, шквали, місцями град. Оподи у регіоні розподілялись вкрай нерівномірно. Загальна кількість опадів за місяць на переважній частині басейну р. Сіверського Дінця коливалась у межах 19–40 мм (30–70% місячної норми). На території Приазов'я дощі були більш суттєвими, їх кількість становила 50 – 86 мм, що відповідало 95 – 155% норми.

На річках басейнів р. Сіверського Дінця та Приазов'я утримувався період літньої межени, спостерігався спад рівнів води, який на кінець місяця у порівнянні з його початком становив 1–30 см.

Дощі, які спостерігались в окремі дні, мали вплив лише на малі річки регіону, відбувались незначні добові коливання рівнів води інтенсивністю 5-14 см.

На водних об'єктах продовжувалось поступове заростання русел, яке на 31 липня становило 30-60% ширини русел, а подекуди на малих річках досягало 80-100%.

Середньомісячна водність річок регіону у липні переважно коливалась у межах 40–90 % норми.

Маловоддя (середня витрата води менше 20% норми) відмічалось на р. Уди біля смт. Пересічне (10% норми), р.Лопань (18% норми) у Харківській області, р.Сухий Торець (17% норми) у Донецькій області.

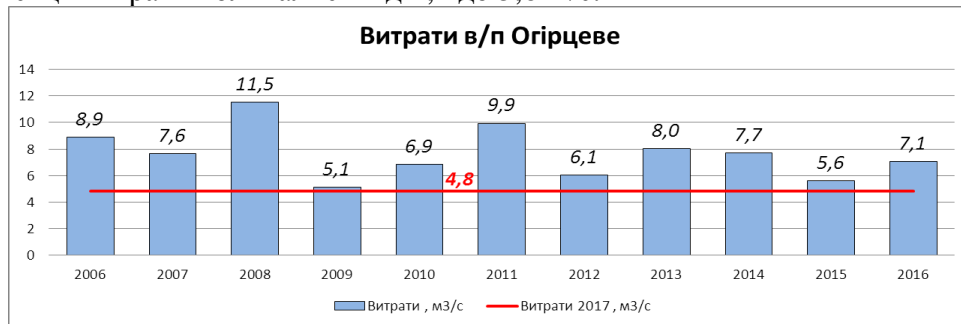
Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у липні 2017 року

Харківська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - об'єм притоку склав 12,9млн.м³ середніми витратами 4,8 м³/с, з них 2,4 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 19% від загального притоку. **За останні 11 років водність по даному водпосту була мінімальною.**

Протягом місяця витрати коливались від 4,2 до 5,6м³/с.

- в/п Печеніги (941 км) - об'єм притоку склав 15,7 млн.м³ (47% місячної норми) з середніми витратами 5,9м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 6,8 до 5,0м³/с. **За останні 11 років водність по даному водпосту була мінімальною.**

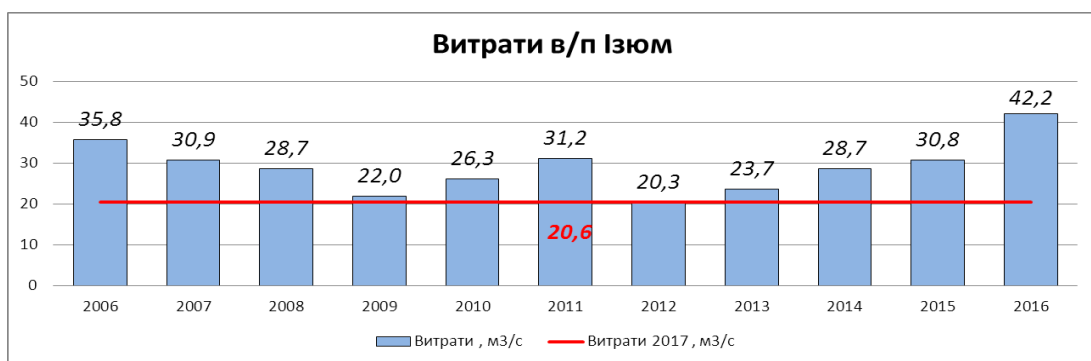
- **гребля Печенізького водосховища (874 км)** - Об'єм скиду склав 30,0 млн.м³, скид здійснювався середніми витратами 11,2 м³/с. Враховуючи гідрометеорологічні умови, які склались у басейні річки Сіверський Донець за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР, 07.07.2017

КП «Харківводо-канал» було зменшено скид з Печенізького водосховища з 12,0 до 11,0 м³/с.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,989 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,85м³/с).

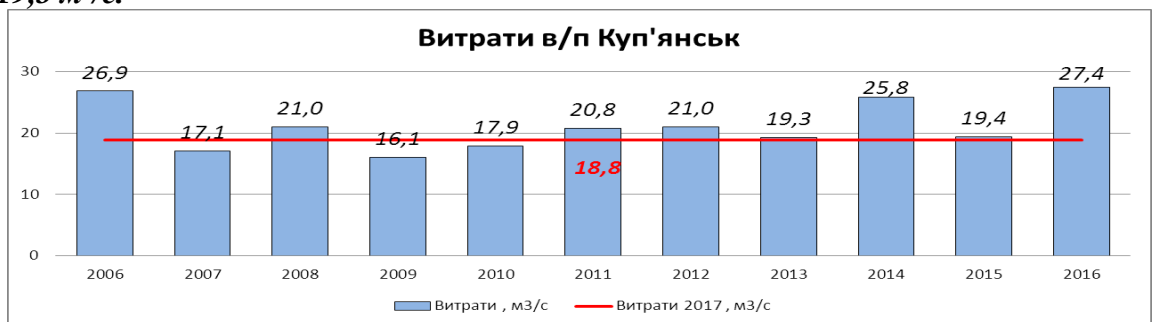
- *в/п Ізюм (602 км)* - Об'єм стоку склав 55,1 млн.м³ (68% місячної норми) з середніми витратами 20,6 м³/с. *За останні 11 років водність, наближена по водності до 2012 з об'ємом стоку 54,5 млн.м³ з середніми витратами 20,3 м³/с.* Протягом місяця витрати коливались від 17,8 до 26,5 м³/с.

р. Оскіл (580 км)

- *в/п Куп'янськ (121 км)* - Об'єм притоку склав 50,5 млн.м³ (95% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 5,1 млн.м³ або 10 %.

Середні витрати 18,8 м³/с, коливались протягом місяця від 17,5 до 21 м³/с. *За останні 11 років водність, наближена по водності до 2013 з об'ємом стоку 51,7млн.м³ з середніми витратами 19,3 м³/с.*

- *гребля Червонооскільського водосховища (12 км)* - об'єм скиду склав 48,2млн.м³, скид здійснювався витратами 18,0 м³/с, за місяць без змін.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 42,98млн.м³ (середніми витратами 16,0 м³/с), решта – 5,22 млн.м³ для потреб Луганської області.

- в/п **Яремівка** (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км) - об'єм стоку склав 144,8 млн.м³ середніми витратами 54,0 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 33% (48,2 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 51 до 56,5 м³/с. **Наближеним по водності роком є 2010 рік з об'ємом стоку 151,4 млн.м³ та середніми витратами 56,5 м³/с.**

Донецька область:

р. Сіверський Донець

- в/п **Райгородська гребля** (522 км) – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 42,98 млн.м³, середніми витратами 16,0 м³/с) склав 78,3 млн.м³ середніми витратами – 29,2м³/с при екологічних 22м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 23,8 до 33м³/с.

- в/п **Райстародубівка** (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) - об'єм стоку склав 108,6 млн.м³ середніми витратами 40,5 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 29 до 52,5 м³/с.

р. Казенний Торець (518 км)

- в/п **Слов'янськ** (21км) - об'єм стоку склав 2,9 млн.м³ середніми витратами 1,1 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 0,13 м³/с до 2,1 м³/с. **За останні 11 років водність по даному водпосту була мінімальною.**

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 94,5 млн.м³ середніми витратами 35,3 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 33,2 до 41 м³/с. **За останні 11 років роком аналогом по водності є 2013 рік з об'ємом стоку 91,7 млн.м³ середніми витратами 34,2 м³/с.**

Висновок:

Водність р. Сіверський Донець в Харківській області в травні по в/п Печенізі 95 %, по в/п Ізюм за рахунок місцевого стоку - до 75 % забезпеченості та в/п Куп'янськ до 50 % забезпеченості.

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за липень 2017 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 8 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та е транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з II півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (901%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НІПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець липня склало – 347,0 млн.м³ (90,6% від НІПР).

Об'єм притоку склав 15,7 млн.м³. Об'єм скиду склав 30,0 млн.м³, середніми витратами 11м³/с. Враховуючи гідрометеорологічні умови, які склались у басейні річки Сіверський Донець за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР, 07.07.2017 КП «Харківводо-канал» було зменшено скид з Печенізького водосховища з 12,0 до 11,0 м³/с.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,989 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,85м³/с).

За липень об'єм наповнення водосховища зменшилось на 25 млн.м³.

Згідно диспетчерського графіку роботи водосховище знаходиться в зоні підвищеної водовіддачі.

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НІПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець липня склало 389,1 млн.м³ (89,4% від НІПР). Об'єм притоку склав 50,5 млн.м³.

Об'єм скиду склав 48,2 млн.м³, середніми витратами 18 м³/с.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 42,98млн.м³ (середніми витратами 16,0м³/с), решта – 5,22 млн.м³ для потреб Луганської області.

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 25,8 млн.м³.

Згідно диспетчерського графіку роботи водосховище знаходиться в зоні підвищеної водовіддачі.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР – 410 млн.м³.
наповнення – 178,7млн. м³, за місяць зменшилося на 5,95 млн. м³. За місяць забрано води на м. Харків 3,817 млн. м³ (середньодобові витрати - 1,43 м³/с).

**По басейну Сіверський Донець
Донецька область:**

**Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-162млн.м³(р.Лугань,
182км):**

На кінець липня об'єм водосховища склав 147,9 млн.м³ 91,3% при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні санітарних з метою сталого водопостачання водокористувачів протягом літньої межени.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

За липень водосховище спрацьоване на 0,77 млн.м³.

**Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-20,5млн.м³(р.Лугань,
172км):**

На кінець липня об'єм водосховища склав 19,46 млн.м³ – 94,9% при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні санітарних з метою сталого водопостачання водокористувачів протягом літньої межени.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

За липень водосховище спрацьоване на 0,13 млн.м³.

Об'єм наповнення водосховища найбільший за останні 8 років.

Згідно диспетчерського графіку роботи водосховище знаходиться в зоні підвищеної водовіддачі.

По басейну річок Приазов'я:

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Підконтрольна Україні територія

**Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) –
НПР – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):**

На кінець липня об'єм водосховища склав 56,5 млн.м³ – 88,0% при скиді в нижній б'єф 4м³/с. Скиди здійснювались в межах 4 м³/с для забезпечення достатньої водності в місцях нижче розташованих водозаборів підприємств водокористувачів з передбаченим постійним скидом (з урахуванням санітарного скиду 0,5 м³/с) не менше ніж 4 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 10,4 млн.м³.

За липень водосховище спрацьовано на 1,2 млн.м³.

Згідно диспетчерського графіку роботи водосховище знаходиться в зоні підвищеної водовіддачі.

**Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР-41,00 млн.м³,
(р.Кальчик, 23 км):**

На кінець липня об'єм водосховища склав 35,8 млн.м³ – 89,2% при скиді в нижній б'єф 0,1м³/с. Скиди впродовж липня здійснювались в межах екологічних.

Забір води на м. Маріуполь склав 3,09 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,3 млн.м³.

За липень водосховище спрацьоване 1,3млн.м³.

Згідно диспетчерського графіку роботи водосховище знаходиться в зоні гарантованої водовіддачі.

Басейн р. Дніпро

Підконтрольна Україні територія

ВП «Курахівська ТЕС» ДТЕК «Східенерго»:

**Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР – 62,5 млн.м³
(р. Вовча, 276 км):**

На кінець липня об'єм водосховища склав 59,98 млн.м³ – 96%, при скиді в нижній б'єф 0,01м³/с. Протягом липня скиди здійснювались на рівні санітарних витрат з метою підтримання з акумуляованих запасів. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,03млн.м³.

За липень об'єм наповнення водосховища без змін.

Об'єм наповнення водосховища є типовим для даного періоду року.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Основні водосховища в межах Харківської та Донецької областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 08.06.2017 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на літньо-осінню межень 2017 року.

Протягом липня, водосховища працювали з урахуванням екологічних вимог з метою забезпечення потреб населення та галузей економіки водними ресурсами в басейні Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра на період літньо - осінньої межені.

Основні руслорегулюючі водосховища р. Сіверський Донець (Печенізьке та Червонооскільське) в продовж липня режим встановлювався для забезпечення роботи нижче розташованих руслових водозаборів.

Печенізьке – враховуючи гідрометеорологічні умови, які склались у басейні річки Сіверський Донець за погодженням з Сіверсько-Донецьким БУВР, 07.07.2017 КП «Харківводоканал» було зменшено скид з Печенізького водосховища з 12,0 до 11,0 м³/с.

Червонооскільське – скид протягом липня КП «Компанія «Вода Донбасу» здійснювався без змін на рівні 18 м³/с.

Краснонапівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області.

За місяць з водосховища було забрано 3,8млн.м³ (середньодобові витрати – 1,43м³/с).

По водосховищам комплексного призначення по басейнах:

р. Сіверський Донець складає 268 млн.м³ – 84,3% (аналогічний період минулого місяця – 88,6%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверського Дінця зменшився на 7,87 млн. м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Сіверського Дінця – 33,8 млн.м³, з яких 14,2 млн.м³ вільної ємності по Вуглегірському водосховищу (Вуглегірська ТЕС); 5,8 млн.м³ по Трав'янському водосховищу (Харківське облводресурсів). Клебан-Бикське – 3 млн.м³ (Донецьке облводресурсів).

р. Дніпро – складає 81,7 млн. м³ - 81,7% (аналогічний період минулого місяця – 87%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра зменшився на 5,8 млн.м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Дніпра – 13,3 млн. м³, з яких 5,6 млн.м³ вільної ємності по Олександрівському водосховищу (Харківське облводресурсів); 3,6 млн.м³ по Орільському водосховищу (управління каналу Дніпро-Донбас), 3,0 млн. м³ по Курахівському водосховищу (ТОВ «Східенерго»).

річки Приазов'я – складає 93,9 млн. м³ – 87,6% (аналогічний період минулого місяця – 91,8%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я зменшився на 4 млн.м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Приазов'я складає 13 млн.м³, з яких 8,2 млн.м³ вільної ємності по Павлопільському водосховищу (КП «Компанія «Вода Донбасу»); 4,8 млн.м³ по Старо-Кримському водосховищу (використовується для питних потреб м. Маріуполь, КП «Компанія «Вода Донбасу»).

Впродовж місяця режими роботи наливних водосховищ (КП «Компанія «Вода Донбасу») системи каналу Сіверський Донець – Донбас на підконтрольній території: Артемівське - об'єм наповнення зменшився -101,1%.

На тимчасово невідконтрольній території: Горлівське - об'єм наповнення залишився без змін (99,9%), Макіївське - об'єм наповнення збільшилось на 0,14 млн.м³ (98,2%), Верхнє-Кальміуське - об'єм наповнення збільшився на 0,04 млн.м³ (81,6%). За місяць об'єм наповнення наливних водосховищ збільшився на 0,17 млн.м³ (95,2 %).

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т. ч. по басейнах:

р. Сіверський Донець - 18 водозаборів, з них на підпорі – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі;

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

Впродовж червня на річках басейнів р. Сіверський Донець та Приазов'я спостерігався повільний спад рівнів води. Рівні води коливались від 0,15 м до 1,0 м вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборам які знаходяться на підпорі (в т. ч. питні) відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 0,8 до 13,5 м вище мінімальної відмітки водозаборів.